

I'goak: Karmel'go tontor lillurakorra,
Jainko-eskuak eder jasoa,
dana zugatz, usain ta su;
milla margozko lore artean
zure arnasa doargu.

2'garrenak: Zugandikako eder jakitez
—Ama ta Birjiñ aldi batera—
galanki gara aserik;
oindiño baiña ba-dogu zador,
zer-ikasi geiagorik.

I'goak eta Garaia betez, —olan uste guk—
etortekoa zarean. Ama,
zakiguz beti eguzki,
2'garrenak: egunik egun atxulo barru
gorets zaiguzan gartsuki.

EDESTI XAMURRA

(Neure loba Bilbatua'tar Jonetxu'ri, biotzez)

I.—Sarrera

Atz artean zaukadan
galburu guria:
nok lekarkit niri be
opa dodan eskerra,
oi zure zoria!

Bizi-argi lez zaitut
biotzean maite;
ta, zuretzat dodaz gaur
agur ta adi sutsuak,
iñortxok ez beste.

Bir-loratuarena
zure maite-edesti:
mamin-azal ezta,
barne-ikaraz josia,
poz-zero ta illinti.

II.—Aurkitu

Galdurik, ala itxia?
Nik ez dakit ziur.
Garia, ebagirik,
metaetan bil eben
biotz-esku samur.

Ni ara nintzanean
zu bakar zengozan:
solo erdian toto,
ziñean ainbat luze,
aurra iduri lotan.

Joranez makurturik
zindudazan jaso.
Ta zure begi eder!
Zelako matrail ori!
Zein irri-eraso!

Ezin nik azaldu, ez,
zure izate jori:
galtzu gorrista mean
eundaka garauz betea,
txairo ta ler-zori.

Zu atz artean tinko,
etxera itzul nintzan;
ta, pa gartsu emonik,
kutxa zar lurrunduan
gorde zindudazan.

Sarri neban, gerora,
 zuregan oldoztu:
 ezo ta bero-alez,
 ¡txas-ondarra gaiña,
 nai zaitut ugaldtu.

III.—Erein

Otzik dabil aizea;
 zugaztia soin-uts;
 orbel pillo karkabak:
 illeta-jantziz oro.
 Oi, lena ba nekus!

Etxe zuri buruan
 dot baratz txikia;
 baita, eskumarantza,
 ene irizi emokor,
 esiz oso itxia.

Dan-dana neban atzo
 lai zuriz irauli.
 Egia, aurki, esan au:
 lan-zorraren aldera
 neke-miña itzali.

Gaur goizez, giro dala,
 dabilket area,
 ta nai neuke bertantxe
 irra neurtuan bota
 galaziazimaitea

—Ez lotsa izan, ez izutu,
 ene galburutxo;
 maitale dozu euzki,
 lurra sabel amakor,
 ta neu jagoteko.

Erein... dot sail osoa.
 Bai dagola lerdan.
 Eguzki orrek: Galda!
 Lur amortxo: Ezotu!
 Tu Zuk, Jainko: Kemen!

Gabaz ¡zar maiteak
 —bizitz-untzi garbai
 ixil aundiz betea—
 malko-iruntza ezar dau
 zure kuma-egal.

IV.—Jorrail-erdi

Egunak, uste barik,
 igaroak dira.
 Bitartean, ba-dantzut
 iñoiz eskain-dei gogor,
 iñoiz barne-intzira.

Ta nik goiz epel batez
 erein galazia?
 Ez dot egundo aiztu;
 arrats-ituna beste
 bai-yata ezta.

Negu-garaia zear
 arduraz dot zaindu:
 begi oriska jaioz,
 kurloi ta amillotxak
 ez dauste aztertu.

Ta udabarri eltzean,
 zein mardul dagoan!
 Txit eze, ta buru-zut.
 Aspaldi dauz urrungaz
 durdurak auzoan.

Sarri neban, gerora,
 zuregan oldoztu:
 ezo ta bero-alez,
 ¡txas-ondarra gaiña,
 nai zaitut ugaldtu.

III.—Erein

Otzik dabil aizea;
 zugazia soin-uts;
 orbel pillo karkabak:
 illeta-iantziz oro.
 Oi, lena ba nekus!

Etxe zuri buruan
 dot baratz txikia;
 baita, eskumarantza,
 ene irizi emokor,
 esiz oso itxia.

Dan-dana neban atzo
 lai zuriz irauli.
 Egia, aurki, esan au:
 lan-zorraren Bidera
 neke-miña itzali.

Gaur goizez, giro dala,
 dabilket area,
 ta nai neuke bertantxe
 irra neurtuan bota
 galazi maitea.

—Ez lotsa izan, ez izutu,
 ene galburutxo;
 maitale dozu euzki,
 lurra sabel amakor,
 ta neu jagoteko.

Erein... dot sail osoa.
 Bai dagola lerdan.
 Eguzki orrek: Galda!
 Lur amortxo: Ezotu!
 Tu Zuk, Jainko: Kemen!

Gabaz izar maiteak
 —bizitz-untzi garbai
 ixil aundiz betea—
 malko-iruntza ezar dau
 zure kuma-egal.

IV.—Jorrail-erdi

Egunak, uste barik,
 igaroak dira.
 Bitartean, ba-dantzut
 iñoiz eskain-dei gogor,
 iñoiz barne-intzira.

Ta nik goiz epel batez
 erein galazia?
 Ez dot egundo aitzu;
 arrats-ituna beste
 bai-yata ezta.

Negu-garaia zear
 arduraz dot zaindu:
 begi oriska jaiosz,
 kurloi ta amillotxak
 ez dauste aztertu.

Ta udabarri eltzean,
 zein mardul dagoan!
 Txit eze, ta buru-zut.
 Aspaldi dauz urrungaz
 durdurak auzoan.

Oi dauanez txilistak
 ernerera ba'dagi,
 beingoan araturik,
 jorraitxo kirten zuriz
 laster dot irazi.

Argia aitu ba'dagi
 zorapen gozoan,
 ta jzarrak goian erne,
 ames-zain nagokio
 gau-aldi osoan.

V.—Eldua

Gogaikarri egoa;
 kimak apain ostoz;
 ardiak tilín-talan
 abaro-itzala eder.
 Garillean gagoz.

Aizearen igurdiz
 zibuka garia;
 zidar-bitsa dario:
 laister yat orituko
 barruti guztia.

Geroztik, zu zaintzeko,
 txoriak nik jzu;
 ta leioa alakan zut,
 maite kutsatua lez,
 adi nagokizu.

Baita, iñoizka, zugana
 el naz ustetsua;
 eskupe guriz zaitut
 igurtzi, ta zuk pozik
 esan bide: «Eldua».

Ta arratsalde urdin baten,
 narotua etsiz,
 neronek ebagi dot
 gari-arlo dan-dana
 itai urtu-barriz.

Garandu zaitut urren
 arnabar gaiñean.
 Au ale-pillo gorri!
 Urre-meta emoten
 altxor gilgilean.

Zure min **da** sagua,
 baiña nik laga ez:
 liñozko zorrcetan
 biar zaitut gordeko,
 eta itxi giltzez.

VI.—Eio

Biran, solo txikiak;
 ezker, errekea;
 sagastiak, albora;
 muiñoan, baseleiza:
 ona nire etxea.

Baita, eio-zaletsu,
 ba daukat errota:
 argitan ots neurtuka,
 ta bildurkor illunez
 dabil txalapata.

Zorrotxoa, osterera,
 eio bitartean,
 urak me daragoio,
 xamur kanta amilotxak
 atzeko intxaurrean.

Ene zorion bete,
 argi baizen samur!
 Bein baten ames egiña
 —naimen zuri ¡geskorra—
 gaur mamin yat biur.

Galburu aurkitua
 ona urun biurtu:
 edurra baizen zuri,
 argia baizen bakan;
 zerua loratu.

Eskerrik asko, Jainko,
 bait-zara on-ona;
 ta zuri, urun garden,
 ene patxo bizia,
 kanta aiña ozena.

VI I.—**Goitar Janari**

Egunik egun argiak
 lurra oi dau mosu...
 Goizero nik eskintzen
 Gurutzeko oparia.
 Jaupari bait-nozu.

Zu zaitut gaur, galburu,
 opagai zuria;
 atz artean zaukadaz,
 azur, mamin nagola
 dardaraz josia.

Esan dodaz, bai esan,
 lau iztxo garbi ta usu;
 ta, lipartxo barean,
 Jaunaren Soin egizko
 zara zu biurtu.

Nire jardun gurena
 nok adierazi?
 Goiko Jauna ¡kurtontdu,
 eskuetan erabil,
 ezpaneaz onetsi.

Ta... zure zori bete,
 galburu orrena:
 ez noski ¡duri-antzez,
 egiaz baiño, Soiña
 zara Kisto'rena.

Ta Jainko-Soiña dot nik
 janari goitarra;
 il-bearrez bizi dan
 ene izate aulari
 Ak damotsa indarra.

Oi, on-egite aundi,
 ¡tzez esan-gaitza!
 Oi, ene Jainko Jauna,
 beukat nik aldi oro
 eskarrez biotza.

Oi, beti al nagoke
 Zugaz alkarturik:
 Zu nigan ta ni Zugan,
 maite-ardotan murgil
 etengabe iraunik.

VIII.—**Azkena**

Beiñolako galburu,
 Jainko-Soiñ egiña:
 gaurtik bego beti
 bion zin-lokarria,
 iñok azke-eziña.